

ПОСИЛЕННЯ ЕКСПРЕСИВНОСТІ ЗАГОЛОВКІВ НАУКОВИХ СТАТЕЙ ЗА ДОПОМОГОЮ ВИКОРИСТАННЯ СТИЛІСТИЧНИХ ПРИЙОМІВ

Зміна лінгвокультурної ситуації, а також нові відкриття в царині науки та техніки позначилися на текстах різних жанрів, у тому числі наукових. За останні роки відбулися суттєві зміни у науковому дискурсі як на рівні його змістового наповнення, так і на рівні мовного вираження. У даній статті перераховані фактори, що призвели до трансформації наукової комунікації та описані нові тенденції характерні для неї. Серед цих тенденцій окремо було виділено використання стилістичних прийомів, зокрема алюзії, пародії та мовної гри, алітерації та асонансу. Було проаналізовано стилістичні прийоми використані у заголовках наукових статей журналу *Science*. Було показано яким чином використання стилістичних прийомів посилює виразність тексту та здійснює вплив на читача, змушуючи його осмислювати текст на мовному та культурному рівнях та розпалюючи інтерес читача.

Ключові слова: трансформація наукової комунікації, посилення виразності заголовків наукових статей, стилістичні прийоми, алюзія, пародія, алітерація, асонанс.

*В последнее время наблюдается тенденция сближения науки с обществом. Это вызвано рядом изменений в научно-технической сфере и лингвокультурной обстановке. Наука становится более социально ориентированной и это находит свое отражение в приемах, используемых в научной коммуникации. В данной статье были приведены факторы, из-за которых произошли трансформации в научной коммуникации. Также были проанализированы стилистические приемы, которые чаще всего используются в названиях научных статей журнала *Science* для различных целей. А именно, для усиления выразительности текста, повышения интереса читателей, выражения юмора и остроумия.*

Ключевые слова: трансформация научной коммуникации, усиление выразительности названий научных статей, стилистические приемы, аллюзия, пародия, аллитерация, ассонанс.

*The present article analyzes stylistic tropes used in the headlines of *Science* journal. It has been demonstrated that the use of stylistic devices intensifies expressiveness of the whole text and sets the tone for readers thus arousing their interest and encouraging them to perceive the text at various levels, i. e. scientific, cultural, and linguistic. The article also presents a brief overview of the changes in scientific discourse that have taken place of late and stresses the main reasons of such changes.*

Key words: transformation of scientific discourse, expressiveness of scientific headlines, stylistic tropes, allusion, parody, alliteration, assonance.

Сучасне суспільство майже повністю залежить від досягнень науки та техніки, які з одного боку породжують надії на поліпшення добробуту та економіки, а з іншого викликають занепокоєння з приводу можливих ризиків пов'язаних з появою нових технологій та їхнього небажаного, а подекуди і шкідливого впливу на наш спосіб життя, культуру, економіку, здоров'я та навколишнє середовище. Якщо декілька століть тому наука була досить "закритою" сферою, а наукова спільнота орієнтувалась головним чином на "інтелектуального споживача", то сьогодні наука стає надзвичайно соціальною галуззю та намагається привернути увагу широкого загалу. Дійсно, бурхливий розвиток науки поглиблює та збагачує не лише наукові знання людей про

навколишній світ, а й впливає на їхні моральні та ціннісні переконання. Саме тому існує велика кількість рухів за здоровий спосіб життя, збереження природних ресурсів, захист тварин, підтримку екології, тощо. Однак, для того щоб люди могли самостійно судити про переваги чи загрози нових технологій та їхній вплив на життя, їм необхідна правдива та об'єктивна інформація про нові знання та здобутки у різних галузях науки, техніки, медицини, екології, тощо. Люди прагнуть знати все більше новин в царині науки і техніки, а також погляди вчених на науково-дослідницьку роботу, аналізи та прогнози що їй стосуються. Вільний доступ до науково-технічної інформації є надзвичайно актуальним ще й тому, що ми живемо в еру інформації, де точна інформація є силою, яка допомагає жити. Зрештою, відкритий доступ до правдивої та достовірної інформації допомагає переважній більшості людей усвідомити свою відповідальність за життя як окремих видів тварин чи рослин, так і життя планети в цілому та зробити свій життєвий вибір[9].

Всі вищенаведені тенденції сучасної науки та техніки та головним чином невпинне зближення науки й суспільства, безперечно, знаходять своє відображення у науковому дискурсі. Вже згадувалось, що раніше серед цілей наукової спільноти зазначали, в першу чергу, отримання наукової істини, вільний обмін думками та можливість співпраці з розв'язання різних наукових проблем через спеціальні механізми комунікації між членами спільноти – наукову кореспонденцію, включаючи листування на сторінках наукових часописів, традиційну та "електронну комунікацію", а особливо – через наукові конференції, семінари, періодичні видання [3]. Відповідно, мовні та графічні засоби вираження у науковому дискурсі визначались цілями, які ставила перед собою наукова спільнота та аудиторією, на яку вона орієнтувалась. Тоді як сьогодні перед авторами наукових видань стоїть набагато більше соціальних завдань, а саме: 1) поінформувати громадськість про теперішній стан науки; 2) поширити серед мас знання про науково-технічні новинки та вдосконалення та їхнє значення для життя людей; 3) навчити політиків та людей відрізнити псевдонауку та наукові фальсифікації від справжньої науки; 4) розвинути науковий дух серед людей, особливо молоді; 5) мотивувати молодих людей здобувати наукову освіту та робити наукову кар'єру; 6) висвітлити суспільні та наукові проблеми; 7) підготувати наявне наукове знання до його споживання громадськістю і т. п. У вузькому розумінні сучасна наука намагається простими способами ліквідувати наукову неосвіченість та поширити цінне знання серед широкого загалу населення за допомогою ЗМІ (друк, радіо, телебачення, Інтернет). У більш широкому розумінні метою науки є перетворення нації (особливо це стосується країн, що розвиваються там де рівень освіченості не завжди високий) у націю, яка науково мислить [9].

Для реалізації вищеназваних пунктів населення країни має бути добре поінформоване щодо новин та актуальних проблем науки і техніки. Заради цього науковці намагаються знайти засоби, які б об'єднували науку та суспільство. Ними є наукові видання, що відносяться до другого типу наукової

комунікації – мови "популярної науки". Прикладами цього типу є такі журнали як Cell, the New England Journal of Medicine (NEJM), Nature, та Science. Крім самих результатів досліджень, орієнтованих на спеціалістів, у цих журналах друкують останні новини зі світу науки, природи та техніки, погляди науковців на нагальні проблеми сьогодення, перспективи розвитку певних галузей, тощо. Цей тип наукової комунікації орієнтований на більш широке читацьке коло і має на меті поширити наукові концепції та показати необхідні логічні зв'язки читачам із різним рівнем володіння предмету [2].

Мега даної статті – **аналіз стилістичних засобів**, які використовуються у заголовках статей другого типу наукової комунікації журналу **Science** та які *посилують експресивність тексту, а отже, здійснюють сильніший вплив на читача. Матеріалом дослідження послуговували заголовки журналу Science з восьмидесяти двох примірників з 2004 по 2013 рік.*

Спільна місія всіх вчених – пояснити дуже складні речі максимально точно та доступно для кожної людини. Читачам не цікаво "розкопувати" інформацію, вони зацікавлені у найбільш чіткому, простому та захопливому викладі матеріалу. Крім того, завданням наукової статті є не лише подання фактів та матеріалу з метою інформування, вона також має дати певне натхнення читачу та наблизити його до науки в цілому, показати на якому етапі свого розвитку вона знаходиться, а також навчити краще розуміти методи науки [8]. Проте, великі відкриття та "прориви" у науці можуть залишитись непоміченими та проігнорованими суспільством, якщо не опублікувати їх належним чином та не подати як слід у підходящому контексті. Звісно, у наукових статтях неможливо зовсім уникнути професійної лексики але автори часто намагаються привернути увагу читача використовуючи різноманітні стилістичні чи графічні засоби у заголовках. Вони створюють необхідну атмосферу, певним чином налаштовують читача – серйозно, чи жартівливо.

Алюзія (стилістична фігура, яка містить явну вказівку або виразний натяк на якийсь літературний, історичний, міфологічний чи політичний факт, закріплений у текстовій культурі або в розмовній мові) [7] є одним з найчастіше вживаних прийомів, що використовується у заголовках. Стилiстичний прийом алюзії полягає у навмисному включенні у текст лексичних одиниць, котрі виконують номінативну функцію, а також цитат, що співвідносяться з фактами соціального розвитку суспільства та носять емоційно-оцінний характер. Алюзія розгортається на рівні мікро-та макроконтекста та служить образним засобом передачі інформації та одним із найважливіших прийомів створення образної імплікації [4]. У проаналізованих заголовках присутні алюзії, що відсилають нас до найрізноманітніших джерел культури: прислів'їв та приказок, творів кіно, музики та літератури, напрямів мистецтва, тощо. Однак, необхідно зазначити, що будь-яка алюзія є своєрідним закодованим посланням читачу, для розшифровки якого останній має добре знатися на культурній та фольклорній традиціях. Оскільки читачами журналу Science є не тільки носії англійської мови, а й представники інших націй, які можуть не звернути увагу на використану алюзію, через недостатній

рівень загальних знань, можна зробити висновок, що метою використання алюзій у заголовках наукових статей є в першу чергу привернення уваги читача і лише потім створення певної атмосфери. На відміну від художніх текстів, де алюзії завжди безпосередньо пов'язані із іншим джерелом та використовуються для того, щоб поглибити сприйняття тексту, додати нових образів та вивести читача на більш глибокий рівень розуміння, алюзії у наукових статтях не завжди зрозумілі читачу, тобто не завжди можна встановити зв'язок між назвою статті, в якій є алюзія на відомий фільм, пісню чи книгу та її реальним змістом.

Алюзії, котрі відсилають нас до приказок та прислів'їв.

Кожний народ має свою унікальну фольклорну традицію, в якій закріплена його колективна пам'ять та життєвий досвід багатьох поколінь. Прислів'я та приказки є однією з найбільш широко вживаних фольклорних форм, оскільки у них, як правило, містяться конкретні поради та настанови стосовно того як поводитись у певних життєвих та побутових ситуаціях. У проаналізованих заголовках була відмічена значна кількість алюзій, що відсилають читача до відомих англійських приказок та прислів'їв. Характерною особливістю алюзій використаних у заголовках є те, що, кожна з них містить вказівку на галузь про яку йдеться у самій статті. Тобто, на відміну від оригіналу, вони не виконують повчальної чи настановної функції, а створюють відповідний для читача контекст, відсилаючи його до конкретної галузі наукового знання.

Приклади:

An Aspirin a Day? (Vol 336, 18 May 2012, p. 773)

Даний приклад є алюзією на прислів'я "An apple a day keeps the doctor away". Якщо в оригіналі йдеться про те, що вживання яблука щодня допоможе бути здоровим, то у самій статті змінюється агент, що виконує цю дію та висувається гіпотеза про те, що вживання однієї таблетки аспірину кожного дня сприяє прискоренню метаболізму. Прислів'я та назва статті мають спільну спрямованість на здоров'я людини.

Red Wine, Toast of the Town (Again) (Vol 339, 8 March 2013, p. 1156)

У назві статті обіграється англійська ідіома "The toast of sth. /of the town", яка вживається по відношенню до людей, котрих дуже шанують і поважають за хороші речі, які вони нещодавно зробили. У даній назві предметом пошани є червоне вино, тому що останні клінічні дослідження знову підтвердили його здатність подовжувати життя завдяки присутності ресвератролу, котрий активує ферменти необхідні для довголіття.

Jack of All Trades, Master of Flowering (Vol 339, 8 February 2013, p. 659)

Назва є алюзією до англійської приказки "Jack of all trades, master of none", що вживається по відношенню до людини, яка може робити багато різних речей, але не є експертом у жодній з них. Виявляється, деякі механізми у рослинах також можуть відповідати одночасно за декілька функцій. Зокрема, йдеться про цвітіння, на що чітко вказує вираз "Master of Flowering" у заголовку. За допомогою цієї алюзії автор натякає читачу на предмет обговорення всієї статті.

RAC and Ruin in Melanoma (Vol 337, 10 August 2012, p. 624)

За аналогією до попередньої назви, у даному заголовку слово *melanoma* одразу знайомить читача із темою статті та вказує на те, що предметом дослідження буде рак шкіри, надзвичайно поширений сьогодні. Назва статті є алюзією до вислову "*rack and ruin*", що означає стан занепаду. *RAC* – регіон кодування білку є омофоном до слова *rack* з оригінального вислову. Цей англійський вираз, ймовірно, вжито у заголовку як ілюстрацію "занепаду" спричиненого меланою. Аббревіатура *RAC* вказує на суто біологічні аспекти мутації при цьому захворюванні, а *ruin* свідчить про те, що кількість випадків захворювання на меланому є надзвичайно високою і вона залишається однією з найпоширеніших форм раку з летальним кінцем.

Алюзії, котрі відсилають нас до відомих кінофільмів

Кіно є не лише "найважливішим із мистецтв", а й найулюбленішим у наш час. По-перше, воно стало доступним кожному, по-друге, кінотехнології за допомогою спецефектів можуть створити нову реальність, котру глядач переживає безпосередньо. Також кіно завжди виконувало освітню функцію, змушуючи глядача замислитись над моральними та етичними проблемами. Є фільми, ситуації, вислови та герої, які міцно вкорінилися в свідомості людей і з екрану увійшли до повсякденного життя. У заголовках наукових статей можна зустріти алюзії на назви та вислови з фільмів жанру "екшн" та наукової фантастики, оскільки такі фільми відомі більш широкому загалу в порівнянні з інтелектуальним чи "art-house" кіно.

Приклади:

У більшості бойовиків є два поліцейські, один з яких "хороший", а інший "поганий". Назва статті використала вислів з фільму тому, що і у біології, як і у кіно, виявляться, одні білки відіграють хорошу роль, а інші погану.

Good Cop, Bad Cop (Vol 306, 22 October 2004, p. 597)

Another Reason to Exercise. Run, mouse, run (Vol 334, 4 November 2011, p. 606)

"Run, Forest, run" – відома цитата з фільму *Форест Гамп* 1994 року, який увійшов до класики світового кіно. Назва статті одночасно є алюзією до іншого популярного фільму *Run, Lola, Run* 1998 року, героїня якого кудись біжить протягом всього фільму. Слід відзначити, що алюзія вибрана дуже влучно, адже героїня фільму перебуває у постійному русі протягом всього фільму, а у статті саме йдеться про користь тренування.

Attack of the Clones (Vol 337, 10 August 2012, p. 636)

Є алюзією на назву другого епізоду легендарного фільму *Star Wars: Episode II – Attack of the Clones* ("Зоряні Війни – Атака Клонів") режисера Джорджа Лукаса. У статті йдеться про те, що грибки сьогодні являють собою більшу глобальну загрозу для врожаїв, тварин, людей, ніж раніше. Сама лише назва бентежить та непокоїть читача, даючи йому зрозуміти, що йдеться про захоплення землі якимись істотами. Перший абзац ще більше поглиблює це відчуття та коротко окреслює читачеві ситуацію. У першому абзаці ми зустрічаємо також посилання на "Війну Світів" англійського письменника, автора багатьох відомих науково-фантастичних романів Герберта Джорджа

Уеллса: "...It shows a fungus looking like one of those colossal, menacing tripods from H. G. Wells's *War of the Worlds*, stalking through a field, with bats, frogs, and toads fleeing before it in a crazed panic. "

Алюзії, котрі відсилають нас до творів світової література

To include or not to include (Vol 336, 1 June 2012, p. 1088)

Алюзія на цитату "To be or not to be" однієї з найвідоміших п'єс світової драматургії "Гамлета" Вільяма Шекспіра. У цьому вислові криється філософське питання "як вчинити?". Оскільки в науці не завжди вдається прийняти однозначне рішення, деякі науковці переживають муки сумління схожі на ті, що їх переживав головний герой п'єси В. Шекспіра принц данський. Вибір назви статті підкріплюється її змістом, адже там йдеться про новий діагноз у психіатричній практиці та описани погляди різних експертів стосовно того, чи слід включати нову хворобу у таксономію психічних захворювань

Sound and Fury in the Microbiology Lab (Vol 335, 2 March 2012, p. 1033)

Перша частина назви є алюзією на всесвітньовідомий роман "Галас і шаленство" (*The Sound and the Fury*) американського письменника початку двадцятого століття Вільяма Фолкнера. Сама стаття присвячена видатному французькому біологу-досліднику в царині інфекційних хвороб Раулю Дід'є (Raoult Didier). Автор статті називає біолога "божевільним" оскільки його твердження та досліди часто надто сміливі і виходять за рамки традиційної науки.

Of Flies and Men (Vol 340, 12 April 2013, p. 117)

Алюзія на роман видатного американського прозаїка Джона Стейнбека "Про людей та мишей" (*Of Mice and Men*). Крім назви у статті немає жодних інших алюзій на сюжет чи героїв роману.

Алюзії, котрі відсилають нас до популярних пісень

All Together Now (Vol 339, 15 February 2013, p. 738)

Всесвітньовідомий хіт групи Бітлз (Beatles), який переспівували інші групи Joy Unlimited, Sugar Beats, Bingo Kids.

Knocking on Cilia's Door (Vol 335, 30 March 2012, p. 1546)

Knocking on Heaven's Door – пісня популярного співака Боба Ділана, яку пізніше став виконувати гурт Guns N' Roses. Таку саму назву має німецька кіримінальна комедія із Тілем Швайгером у головній ролі.

Irisin, Light My Fire (Vol 336, 6 April 2012, p. 42)

Light My Fire – пісня з дебютного альбому американського рок-гурту *The Doors*. Пізніше цей сингл отримав золотий статус. У 1998 році вийшла книга мемуарів гравця на клавішних з цього гурту з аналогічною назвою *Light My Fire*. У тексті пісні є слова "Come on baby, light my fire", а у назві замість звертання до крихітки, автор звертається до іризину. Назва також має дуже конкретний науковий зміст, адже іризин є пептидним гормоном, який ймовірно бере участь у спаленні жирів. Тому слово *fire* вказує в першу чергу на цю якість. Читачі незнайомі із творчістю гурту *The Doors* можуть згадати назву другого студійного альбому іспанського дуєту *Баккара (Baccara)* "*Light my fire*".

Пародія, алітерація, римування як спосіб збільшення виразності тексту та привертання уваги читача

Серед стилістичних прийомів, що вживаються у заголовках до наукових статей часто зустрічаються римування, алітерація та асонанс. Як і будь-яка інша мова, англійська має свою неповторну ритміку, мелодіку та інтонацію. Завдяки використанню у заголовках статей такого стилістичного прийому як алітерація (повторення однорідних приголосних) часто в поєднанні з асонансом (концентрованим повторенням голосних звуків) автори підвищують інтонаційну та емоційну виразність заголовку, а отже і вплив на читача [7]. Заголовок наукової статті можна порівняти із увертюрою до музичного твору, в якій звучить головна музична тема та задається тональність всього твору.

Приклади:

Cleave and Leave (Vol 338, 19 October 2012, p. 303)

Haste Makes Waste (Vol 340, 26 April 2013, p. 408)

A Trace of your Place (Vol 340, 5 April 2013, p. 35)

Fugitive Fungi No More (Vol 340, 26 April 2013, p. 409)

Interfering with Interferons (22 March 2013, p. 1357)

Дослідники сучасного дискурсу стверджують, що "текст в цілому стає багатовимірним, багатоплосковим, часто складається з іноконтекстних чи видозмінених цитат, характеризується нашаруванням змісту та передбачає активну участь читача у розшифровці" [5]. Це також стосується і наукового дискурсу, який все більше тяжіє до використання пародій та мовної гри для захоплення читачів та привнесення нових змістів у текст.

Пародія – це різноаспектне явище. Сам термін "пародія" є багатозначним. Його можна розглядати як жанр літератури, стилістичний прийом, можливе у будь-якій сфері культурної комунікації загальносеміотичне явище та філософський метод. Пародія характеризується критичною направленістю на прототекст та сприяє переформуванню традиційних фреймів, порушенню загальноприйнятих уявлень, переосінці норм та цінностей, в тому числі деритуалізації, що може призвести до переосмислення деяких фактів мови та культури в цілому та, зрештою, до перебудови світосприйняття та світовідчуття носіїв мови [6].

Тенденцію до більш частого вживання стилістичного прийому пародії у заголовках наукових статей можна пояснити двома причинами. По-перше, за останні роки відбулися суттєві зміни у лінгвокультурній ситуації, в результаті яких тексти стали містити більше культурно значущих елементів, що вимагають осмислення на мовному та культурному рівнях [1]. По-друге, через притаманну їй критичну спрямованість пародія являє собою зручний інструмент для розвінчання сталих уявлень та стереотипів щодо науки та людей, котрі її роблять. Одним із таких хибних стереотипів щодо науковців є те, що вони позбавлені почуття гумору і завжди сприймають все дуже серйозно. Очевидно, якби це твердження було вірним, то не існувало би церемонії вручення "Шнобелівської премії" за незвичайні та дотепні відкриття. У девізі цієї церемонії сказано "за досягнення, що спочатку змушують людей посміятись, а потім подумати" (*first make people laugh, and then make them*

think). Іншим доказом, що спростовує сталий стереотип, є поява таких пародійних американських серіалів, як *Scrubs* (та його російська версія "Інтерни") та *The Big Bang Theory*, які вже багато сезонів поспіль займають перші місця у рейтингу найулюбленіших. Ймовірно, це викликано тим, що ці серіали зображають лікарів та науковців простими людьми із притаманними їм проблемами, radoшами та переживаннями.

Приклад:

Gut, Heal Thyself (Vol 338, 5 October 2012, p. 13)

Біологам та медикам відомо, що мікрофлора кишківника містить необхідні для саморегуляції та самовідновлення елементи. Назва статті є жартівливою імітацією біблійного стилю. Крім того, що слово *gut* є співзвучним із *God*, всім відомий вислів з Євангеліє від Луки (4:23) "Лікарю, зціли себе сам" (*Physician, heal thyself*). "Thyself" є архаїчною зворотною або емфатичною формою займенника *thou/thee*.

Як відомо, науковці не є публічними людьми. Більшу частину свого часу вони проводять у лабораторії та не мають змоги постійно спілкуватись із людьми. Тому громадяни судять про науку в першу чергу по письмовим роботам науковців. Відповідно якщо у статті не має елементів, котрі можуть одразу зацікавити та заінтригувати читача, то не лише дана стаття, а й уся галузь науки може залишитись проігнорованою. Використання вищеперерахованих стилістичних прийомів у заголовках наукових статей є вимогою сьогодення, яка трансформує наукову писемну культуру, виводить її на новий більш соціальний рівень та зближує її з суспільством. Також вільне використання стилістичних прийомів у науковій комунікації дає змогу науковцям проявити свою дотепність і винахідливість, а також зламати певні стереотипні уявлення, та, в свою чергу, мотивує читача до пошуку нових істин. Розуміючи це науковці намагаються дотепно та жартівливо подавати хоча б заголовки своїх статей, адже у самій статті вони мають дотримуватись певних правил викладу матеріалу та не виходити за рамки академічного стилю.

Література

1. *Ефимова С. С.* Лингвокультурологический аспект обучения чтению в иностранной аудитории: на материале пародий: Дис. ... канд. филол. наук. спец. 13.00.02 – теория и методика обучения и воспитания (по областям и уровням образования) / Светлана Сергеевна Ефимова; Москва, 2005. – 192 с.
2. *Ільченко О. М.* Атрактори уваги сучасного англо-американського дискурсу/ Ольга Михайлівна Ільченко. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://eprints.zu.edu.ua/3508/1/03iomand.pdf>.
3. *Ільченко О. М.* Етикетизація англо-американського наукового дискурсу. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук. спец. 10.02.04 – германські мови / Ольга Михайлівна Ільченко; Київ, 2002. – 421. Ст. 35
4. *Киосе М. И.* Лингво-когнитивные аспекты аллюзии: на материале заголовков английских и русских журнальных статей: дис. ... канд. филол. наук. спец. 10.02.20 "Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание" / Мария Ивановна Киосе; Москва, 2002. – 281 с.
5. *Костомаров В. Г.* Старые мехи и молодое вино. Из наблюдений над русским словоупотреблением конца XX века / Костомаров В. Г., Бурвикова Н. Д. – СПб.: Златоуст, 2001. – 72 с.

6. Лушникова Г. И. Когнитивные и лингвостилистические особенности литературной пародии. Доктор филологических наук. спец. 10.02.19. – теория языка / Галина Игоревна Лушникова. – Кемерово, 2010. – 250 с.
7. Словник літературознавчих термінів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://www.ukrlit.vn.ua>.
8. Hayden Th. The Science Writer's Handbook. Everything you need to know to pitch, publish and prosper in the digital age / Thomas Hayden, Michelle Nijhuis. – Da Capo Lifelong Books, 2013. – 309 p.
9. Rajput S. D. Handbook of Science Journalism / S. D. Rajput. – India, 2012. – 165 p.

Джерела ілюстративного матеріалу

- SCIENCE (ISSN 0036–8075), American Association for the Advancement of Science:
Vol 306, 22 October 2004, p. 597
Vol 334, 4 November 2011, p. 606
Vol 335, 2 March 2012, p. 1033
Vol 335, 30 March 2012, p. 1546
Vol 336, 6 April 2012, p. 42
Vol 336, 18 May 2012, p. 773
Vol 336, 1 June 2012, p. 1088
Vol 337, 10 August 2012, p. 624
Vol 338, 5 October 2012, p. 13
Vol 338, 19 October 2012, p. 303
Vol 339, 15 February 2013, p. 738
Vol 339, 8 March 2013, p. 1156
Vol 340, 5 April 2013, p. 35
Vol 340, 12 April 2013, p. 117
Vol 340, 26 April 2013, p. 408

References

1. Iefimova S. S. Lingvokulturologicheskij aspekt obucheniia chteniiu v inostrannoï auditorii: na materiale parodij: dis. ... kand. filol. nauk. spez. 13.00.02 – teoriia i metodika obucheniia i vospitaniia (po oblastiam I urovniam obrazovaniia) / Svetlana Sergeevna Iefimova; Moskvam 2005. – 192 s.
2. Ilchenko O. M. Atraktory uvagy suchasnogo anglo-amerykanskogo dyskursu / Olga Mykhajlivna Ilchenko. – <http://eprints.zu.edu.ua/3508/1/03iomand.pdf>.
3. Ilchenko O. M. Etyketyzaciia anglo-amerykanskogo naukovogo dyskursu. Dysertaziia na zdobuttia naukovogo stupenia doktora filologichnykh nauk. spez. 10.02.04 – hermanski movy / Olga Mykhajlivna Ilchenko; Kyiv, 2002. – 421 s.
4. Kiose M. I. Lingvo-kognitivnye aspekty alliusii: na materiale zagolovkov anglijskikh i russkikh zhurnalnykh statej: dis. ... kand. filol. nauk. spez. 10.02.20 – sravnitelno-istoricheskoe, tipologicheskoe I sopostavitelnoe jazykoznanie / Mariia Ivanovna Kiose; Moskva, 2002. – 281 s.
5. Kostomarov V. G. Starye mekhi i molodoe vino. Iz nabliudenij nad russkim slovoupotrebleniem konza XX veka / Kostomarov V. G., Burvikova N. D. – ST. Peterburg: Zlatoust, 2001. – 72 s.
6. Lushnikova G. I. Kognitivnye I lingvostilisticheskie osobennosti literaturnoj parodii. Dysertaziia na zdobuttia naukovogo stupenia doktora filologichnykh nauk. spez. 10. 02. 19. – teoriia jazyka / Galina Igorevna Lushnikova; Kemerovo, 2010. – 250 s.
7. Slovnyk literaturoznavchyh terminiv. – <http://www.ukrlit.vn.ua>.
8. Hayden Th. The Science Writer's Handbook. Everything you need to know to pitch, publish and prosper in the digital age / Thomas Hayden, Michelle Nijhuis. – Da Capo Lifelong Books, 2013. – 309 p.
9. Rajput S. D. Handbook of Science Journalism / S. D. Rajput. – India, 2012. – 165 p.